

Elektroatslēdznieka profesionālās kvalifikācijas pamatprasības

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – elektroatslēdznieks.
2. Profesijas kods – nav piešķirts.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– elektroatslēdznieks veic elektroiekārtu montāžas, remonta un ekspluatācijas darbus, pamatojoties uz atbilstošu dokumentāciju vai augstākas kvalifikācijas speciālista vadībā. Patstāvīgi veic elektroiekārtu mezglu nomaiņu un remontu savas kompetences ietvaros.

Elektroatslēdznieks strādā uzņēmumos, ir pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja izmantot tehnisko dokumentāciju un komunikāciju līdzekļus elektroiekārtu montāžas darbu veikšanai.

2. Spēja lasīt montējamo elektroiekārtu tehnisko dokumentāciju un vizuāli konstatēt iekārtas atbilstību un transportēšanas laikā radītos bojājumus.

3. Spēja precīzi izvēlēties atbilstošus materiālus nepieciešamajā apjomā konkrētajam darba uzdevumam un atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.

4. Spēja patstāvīgi izvēlēties izmantojamiem materiāliem un konkrētajai darba vietai piemērotus montāžas instrumentus, iekārtas un palīg līdzekļus.

5. Spēja precīzi un atbilstoši montāžas dokumentācijai ar piemērotiem materiāliem un instrumentiem veikt elektromontāžas darbus.

6. Spēja veikt elektroiekārtu apskati un vajadzības gadījumā ar nepieciešamiem mērinstrumentiem un indikatoriem konstatēt un novērtēt bojājumus.

7. Spēja patstāvīgi ar atbilstošiem instrumentiem un aizsardzības līdzekļiem novērst vienkāršus bojājumus (spuldzišu, drošinātāju, slēdžu, elektromotoru) darbā ar spriegumu līdz 1000 V.

8. Spēja patstāvīgi veikt plānotos elektroiekārtu remontdarbus saskaņā ar tehnoloģisko dokumentāciju.

9. Spēja lasīt un izprast detaļu rasējumus un skices.

10. Spēja veikt atslēdznieka darbus: montēt izjaucamus un neizjaucamus savienojumus, taisnot, cirst, liekt, zāģēt, urbt, slīpēt, nostiprināt, griezt montāžas materiālus, griezt vītņi, lodēt.

11. Spēja izvēlēties atbilstošos materiālus nepieciešamo detaļu izgatavošanai, izmantot atslēdznieka instrumentus.

12. Spēja, strādājot komandā, precīzi izpildīt darba vadītāja norādījumus un prasības, izmantot mērinstrumentus un aizsardzības līdzekļus, lai veiktu darbus elektroiekārtās.

13. Spēja, strādājot komandā un sadarbojoties ar darba procesā iesaistītajiem speciālistiem, novērst sarežģītus bojājumus sekundārās ķēdēs, kabeļu kanālos, transformatoros, elektroiekārtās ar spriegumu virs 1000 V.

14. Spēja ievērot elektrodrošības, darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus un vajadzības gadījumā atbilstoši rīkoties.

15. Spēja izmantot atbilstošus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus saskaņā ar darba aizsardzības noteikumiem un sagatavot darba vietu (līdz 1000 V) drošam darbam elektroiekārtās.

16. Spēja ievērot vides aizsardzības prasības un veikt darba pienākumus, nekaitējot apkārtējai videi.

17. Spēja veikt elektroatslēdznieka darba pienākumus, izmantojot ķīmiskās vielas un tehnoloģijas, nekaitējot sev un apkārtējai videi.

18. Spēja nodrošināt darba procesā radušos atkritumu šķirošanu.

19. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.

20. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus.

21. Spēja ievērot darba tiesiskās attiecības.

22. Spēja sniegt pirmo palīdzību.

23. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Izprast elektroatslēdznieka darba uzdevumu.

2. Komunicēt un sadarboties ar citiem speciālistiem, veicot elektroatslēdznieka darbus.

3. Lietot tehniskos komunikācijas līdzekļus elektroatslēdznieka darbā.

4. Lasīt un izprast darba veikšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju.

5. Konstatēt elektroiekārtu atbilstību noteiktai tehniskai dokumentācijai.

6. Konstatēt transportēšanas laikā radītos bojājumus elektroiekārtās.

7. Lasīt elektroshēmas.

8. Izvēlēties atbilstošus elektrotehniskos materiālus un noteikt to nepieciešamo apjomu.

9. Noteikt atbilstošus instrumentus un iekārtas elektroatslēdznieka darba veikšanai.

10. Veikt montāžas darbus ar atbilstošiem instrumentiem saskaņā ar montāžas dokumentāciju.

11. Izmantot atbilstošus mērinstrumentus un indikatorus.

12. Noteikt elektroiekārtu bojājuma vietu, raksturu un veidu.

13. Sagatavot darba vietu atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem.

14. Izmantot iekārtu tehnisko dokumentāciju.
15. Veikt darbus atbilstoši tehnoloģiskajai dokumentācijai.
16. Lasīt tehniskos rasējumus un skices.
17. Izvēlēties darbam atbilstošus atslēdznieka instrumentus un elektroinstrumentus.
19. Veikt atslēdznieka darbus: montēt izjaucamus un neizjaucamus savienojumus, taisnot, cirst, liekt, zāģēt, urbt, slīpēt, nostiprināt, griezt montāžas materiālus, griezt vītņi, lodēt.
20. Strādāt ar elektroinstrumentiem un citas piedziņas rokas instrumentiem.
21. Pielāgot standartdetāļas elektroatslēdznieka darba uzdevumu veikšanā.
22. Līdzdarboties komandas darbā.
23. Izvēlēties un sagatavot darbam elektromērinstrumentus, pieslēgt tos un nolasīt rādītājus.
24. Pārzināt darba aizsardzību reglamentējošo dokumentāciju.
25. Ievērot darba aizsardzības prasības, veicot elektroatslēdznieka pienākumus.
26. Novērtēt instrumentu kvalitātes atbilstību drošai darba veikšanai.
27. Sniegt pirmo palīdzību.
28. Ievērot ugunsdrošības noteikumus, veicot elektroatslēdznieka pienākumus.
29. Lietot ugunsdzēsības līdzekļus.
30. Izvēlēties un atbilstoši izmantot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.
31. Pārzināt vides aizsardzību reglamentējošo dokumentāciju.

32. Pārzināt ķīmisko vielu glabāšanas un lietošanas nosacījumus.
33. Lietot ķīmisko vielu absorbentus.
34. Šķirot elektroatslēdznieka darba procesā radītos atkritumus.
35. Veikt elektroatslēdznieka darbu, lietojot videi draudzīgas tehnoloģijas.
36. Ievērot darba tiesiskās attiecību prasības.
37. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.
38. Pārvaldīt valsts valodu.
39. Pārvaldīt vienu svešvalodu.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. elektrobūvniecības pamati;
 - 1.2. mehānikas pamati.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:
 - 2.1. elektrotehniskās zināšanas;
 - 2.2. darba aizsardzības un ugunsdrošības reglamentējošā dokumentācija;
 - 2.3. informācijas tehnoloģijas;
 - 2.4. elektromērinstrumentu lietošana;
 - 2.5. montāžas tehnoloģijas;
 - 2.6. lietojamie elektromateriāli;
 - 2.7. lietojamie montāžas materiāli;
 - 2.8. lietojamie stiprināšanas materiāli;
 - 2.9. saskarsmes pamati;
 - 2.10. vides aizsardzības normatīvi;
 - 2.11. atkritumu šķirošana;
 - 2.12. elektroiekārtu defekti, to novēršana;
 - 2.13. kolektīvie aizsardzības līdzekļi;
 - 2.14. ķīmisko vielu un maisījumu droša lietošana;
 - 2.15. elektrisko mērījumu pamatmetodes;
 - 2.16. darba tiesiskās attiecības;
 - 2.17. rasēšanas pamati;

2.18. videi draudzīgas tehnoloģijas.

3. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. elektrisko shēmu apzīmējumi;
- 3.2. elektroiekārtu uzbūve, ekspluatācijas pamati;
- 3.3. individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana;
- 3.4. droša darba veikšana;
- 3.5. ugunsdrošība, ugunsdzēsības līdzekļi un to lietošana;
- 3.6. profesionālā terminoloģija valsts valodā un vienā svešvalodā;
- 3.7. atslēdznieka instrumenti un to lietošana;
- 3.8. elektrobīstamība;
- 3.9. elektroinstrumenti un iekārtas;
- 3.10. elektromontāžas instrumentu, iekārtu lietošana;
- 3.11. elektromontāžas materiālu lietošana;
- 3.12. ķīmisko vielu absorbenti;
- 3.13. materiāli un to apstrāde;
- 3.14. speciālie instrumenti;
- 3.15. montāžas darba kvalitāte;
- 3.16. svešvaloda.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Elektroiekārtu montāžas veikšana.	1.1. iepazīties ar veicamā darba uzdevumu; 1.2. iepazīties ar montāžas dokumentāciju; 1.3. veikt montējamās iekārtas atbilstības novērtēšanu; 1.4. veikt nepieciešamo materiālu komplektāciju; 1.5. izvēlēties atbilstošus instrumentus un iekārtas darba veikšanai; 1.6. veikt montāžas darbus; 1.7. veikt sava darba kvalitātes novērtēšanu.
2. Elektroiekārtu remonta veikšana.	2.1. veikt elektroiekārtu apskati; 2.2. konstatēt redzamos bojājumus; 2.3. novērtēt bojājumus; 2.4. patstāvīgi veikt vienkāršu bojājumu novēršanu; 2.5. veikt plānotos remontdarbus saskaņā ar tehnisko dokumentāciju.
3. Atslēdznieka pamatdarbu veikšana.	3.1. nolasīt nepieciešamās detaļas rasējumu; 3.2. izvēlēties veicamajam darbam atbilstošos

	atslēdznieka instrumentus; 3.3. izgatavot vienkāršās detaļas; 3.4. veikt vienkāršos detaļu apstrādes darbus.
4. Palīgdarbu veikšana augstākas kvalifikācijas darbinieka vadībā.	4.1. veikt norādītos darbus elektroiekārtās; 4.2. veikt elektroiekārtu ieregulēšanas darbus; 4.3. piedalīties mērījumu veikšanas darbu sagatavošanā; 4.4. piedalīties testu veikšanā; 4.5. veikt sarežģītu bojājumu novēršanu.
5. Darba aizsardzības un ugunsdrošības ievērošana.	5.1. pārzināt darba drošību reglamentējošo dokumentāciju; 5.2. ievērot darba aizsardzības prasības; 5.3. ievērot ugunsdrošības prasības; 5.4. izmantot atbilstošos individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus; 5.5. sagatavot darba vietu drošai darba izpildei.
6. Vides aizsardzības ievērošana.	6.1. iepazīties ar vides aizsardzības normatīvajiem dokumentiem; 6.2. ievērot ķīmisko vielu glabāšanu un pielietošanu saskaņā ar drošības datu lapu; 6.3. veikt darba procesā radīto atkritumu šķīrošanu; 6.4. izmantot videi draudzīgas tehnoloģijas.

Elektroatlēdznieka profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrādes darba grupa:

- Dzintars Borozinskis – eksperts, AS "Latvenergo" Ķeguma HES, stacijas dispečers;
- Askolds Cirsis – eksperts, AS "Latvijas elektriskie tīkli", vecākais augstsprieguma elektroinženieris;
- Andrejs Krēmers – eksperts, AS "Latvenergo" Ķeguma HES, stacijas vecākais dispečers;
- Miervaldis Roģis – eksperts, AS "Latvijas elektriskie tīkli", elektrotehniķis
- Jānis Zīle – eksperts, AS "Latvijas elektriskie tīkli", vecākais meistars;
- Ieva Bruksle – moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētāja;
- Gints Burvis – moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētājs.

Elektroatslēdznieka profesionālās kvalifikācijas pamatprasību eksperti:

- Inta Sīpola – Latvijas arodbiedrības "Energija" arodorganizācijas "Kaskāde" priekšsēdētāja, Pļaviņu HES ražošanas tehniķe;
- Osvalds Makreckis – AS "Sadales tīkls", Mācību centra vadītājs.